

Атаки на українські порти змушують експортерів переорієнтовуватися на західний кордон, – Spike Brokers

Трейдери скорочують закупівлі в портах, тоді як попит дедалі більше зміщується на сухопутні маршрути та порти Дунаю.

Військові ризики та атаки на портову інфраструктуру суттєво ускладнили роботу морської логістики України, йдеться у щотижневому огляді Spike Brokers.

За оцінкою компанії, через невизначеність із роботою глибоководних портів закупівельна активність у портовому напрямку різко скоротилася. Більшість торговельної активності наразі пов'язана з виконанням уже укладених контрактів, тоді як нові закупівлі обмежені.

Водночас попит поступово концентрується на альтернативних маршрутах експорту через західний кордон. Аналогічна тенденція спостерігається і на ринку олійних культур, де експортери дедалі активніше використовують сухопутну логістику.

У Spike Brokers наголошують, що сухопутні маршрути не здатні повністю замінити морський експорт. Їхня пропускна спроможність оцінюється приблизно у 1–1,2 млн тонн на місяць, тоді як потреби українського агросектору становлять близько 5–6 млн тонн щомісяця.

Крім західного кордону, одним із напрямків переорієнтації експорту залишаються дунайські порти. Водночас експерти зазначають, що саме стабільна робота морських портів залишається ключовою умовою для повноцінного експорту української агропродукції.

За даними аналітиків, за тиждень на базисі СРТ Одеса ціни на кукурудзу знизилися на \$4 – до 208 \$/т, на продовольчу пшеницю

– також на \$4, до 204 \$/т, а на фуражну пшеницю – на \$5, до 194 \$/т. Натомість індикатив FCA Чоп для кукурудзи зріс на \$7 – до 234 \$/т.

<https://usm.media/ataki-na-ukrayinski-porti-zmushuyut-eksporte-riv-pereoriyentovuvatisya-na-zahidnij-kordon-spike-brokers/>

Адміністрація судноплавства заперечила зміни у процедурі дипломування моряків

Відомство спростувало інформацію про нібито автоматичні відмови за заявами на дипломування, поданими через портал Дія. Відповідну заяву опублікували у Telegram-каналі Адміністрації судноплавства.

«Останніми днями морською спільнотою активно поширюються чутки про нібито зміни у процедурі дипломування. Зокрема, про те, що заяви, подані засобами порталу Дія, будуть автоматично отримувати відмову, а позитивне рішення можливе лише за умови звернення через так званих “посередників”. Хочемо чітко заявити: це не відповідає дійсності», – прокоментували у відомстві.

Там додали, що, як і раніше, документи для присвоєння звання/підтвердження кваліфікації можна подати як особисто, так і через уповноваженого представника, онлайн (засобами порталу Дія), поштою, через ДП «Моррічсервіс», безпосередньо через Адміністрацію судноплавства.

«Усі заяви розглядаються відповідно до вимог законодавства, незалежно від способу їх подання. Жоден із каналів не має переваг чи обмежень», – підкреслили в Адміністрації.

У відомстві навели дані про те, що за останні три робочі тижні

Державна кваліфікаційна комісія моряків опрацювала 1 191 заяву. За результатами розгляду прийнято 1 081, або 90,8% рішень про видачу кваліфікаційних документів та запрошень до складання іспиту.

Якщо вам стали відомі факти можливих корупційних проявів або хтось пропонує «вирішити питання» за винагороду, Адміністрація судноплавства просить повідомляти про це через форму на офіційному сайті або за телефоном спеціальної гарячої лінії: (044) 363-39-47.

<https://usm.media/administracziya-sudnoplavstva-zaperechila-zm-ini-u-proczeduri-diplomuvannya-moryakiv/>

В Україні оновили критерії критичності для агропідприємств: деталі

Для українських аграрних підприємств оновили критерії критичності для подання через Державний аграрний реєстр (ДАР). Про це повідомляє Всеукраїнська аграрна рада (ВАР).

24 червня 2026 року Мінекономіки затвердило наказ № 6954 «Критерії визначення підприємств, установ та організацій, які мають важливе значення для галузей національної економіки». Документ визначає критерії підтвердження статусу підприємств критично важливими для функціонування економіки. Наказ набрав чинності з 24 червня 2026 року.

З цієї дати підприємства, які відповідають визначеним критеріям, можуть подавати пакет документів через державну електронну систему ДАР.

Згідно з наказом № 6954, для підприємств, які мають важливе

значення для національної економіки у галузі сільського господарства, затверджено окремі критерії. Водночас відповідно до постанови № 76 підприємство має відповідати мінімум трьом критеріям, два з яких є обов'язковими.

Перший обов'язковий критерій – відсутність заборгованості зі сплати податків до державного і місцевих бюджетів та єдиного соціального внеску.

Другий обов'язковий критерій – розмір нарахованої середньої заробітної плати застрахованих осіб працівників на підприємстві приватної форми власності за останній податковий період, тобто місяць. Він має бути не нижчим за розмір мінімальної заробітної плати по країні, помноженої на коефіцієнт 3. Це підтверджується довідкою, наданою підприємством.

Для підприємств, місцезнаходженням яких є та які фактично провадять діяльність на територіях можливих бойових дій, активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, щодо яких за Переліком № 376 не визначено дату припинення можливості бойових дій, дату завершення бойових дій чи тимчасової окупації, щомісячна зарплата протягом строку відстрочки має бути не нижчою за розмір мінімальної зарплати по країні, помноженої на коефіцієнт 2,5.

Третій критерій – підприємство має важливе значення для галузі національної економіки.

Відповідно до пункту 4 наказу № 6954 для підприємств у галузі сільського господарства визначено окремі галузеві критерії. Один із них стосується масштабу діяльності підприємства. Зокрема, підприємство має відповідати одному з таких показників:

- обробляти угіддя сільськогосподарського призначення на площі не менше 1000 гектарів для провадження сільськогосподарської діяльності;
- обробляти угіддя багаторічних насаджень на площі не менше 50 гектарів для виробництва продукції плодових, які знаходяться на балансі підприємства;
- мати обсяг річного доходу, тобто чистого доходу від

реалізації продукції, товарів, робіт або послуг, не менше 40 млн грн.

Ще один критерій стосується виду діяльності підприємства. Підприємство має здійснювати один із визначених напрямів діяльності:

- виробництво, переробку та збут, зокрема експорт, сільськогосподарської продукції;
- виробництво та/або постачання засобів захисту рослин, зокрема пестицидів, насіння та/або садивного матеріалу, ветеринарних препаратів, добрив, сільськогосподарської техніки, устаткування, обладнання і запасних частин до них;
- забезпечення виробничо-технологічних процесів із приймання, очищення, сушіння, зберігання, переробки зерна, олійних та зернобобових культур, а також продуктів їх доробки;
- науково-технічну діяльність, спрямовану на створення умов для підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва і рівня продовольчої безпеки України;
- діяльність з надання часткових гарантій за кредитними зобов'язаннями суб'єктів малого і середнього підприємництва, що працюють у сфері сільського господарства.

Окремо у наказі передбачено критерій для підприємств, 100% акцій або часток у статутному капіталі яких належать державі. Йдеться про підприємства, утворені шляхом перетворення державного підприємства та які здійснюють діяльність з передачі в суборенду земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності на земельних торгах.

Такий критерій підтверджується витягом з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, сформованим у порядку, визначеному законом про державну реєстрацію, а також довідкою про діяльність за підписом керівника підприємства. У довідці має бути зазначено кількість проведених земельних торгів із передачі в суборенду земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності, кількість укладених договорів суборенди землі, загальну площу земельних ділянок та суму отриманої суборендної плати.

Для прийняття рішення про визначення підприємства таким, що

має важливе значення для національної економіки у сфері сільського господарства, обов'язково подається завірена копія Податкового розрахунку за останній звітний період із підтвердженням контролюючого органу про прийняття цього Податкового розрахунку.

<https://usm.media/v-ukrayini-onovili-kriteriyi-kritichnosti-dlya-agropidpriyemstv-detali>

Росія планує обмежити доступ ІМО до даних про рух та розпізнавання суден

Російська влада хоче обмежити доступ Міжнародної морської організації (ІМО) до даних про розпізнавання суден через системи AIS.

Про це повідомляють росЗМІ.

Захід продиктований необхідністю захистити від атак суду торгового флоту

Влада РФ має намір обмежити доступ ІМО до даних про дистанційне розпізнавання суден через системи AIS (дозволяє обмінюватися даними про місцезнаходження та курс суден у режимі реального часу), LRIT (система розпізнавання суден та спостереження за ними на дальній відстані) та обов'язкові системи.

Росіяни зазначають, що такі заходи продиктовані «необхідністю захистити судна торговельного флоту від актів незаконного втручання: наведення засобів вогневого ураження, комерційного шпигунства та фінансового шантажу».

При цьому в Росії визнають, що не вдасться повністю закрити

доступ до інформації про порти відправлення та прибуття, маршрут і вантажі, що перевозяться, оскільки трекінгові сервіси мають доступ до інформації з портових, митних та брокерських джерел про обсяги та вартість вантажів. Крім того, ринок стане менш прозорим для банків, страховиків та трейдерів.

«Альтернативою може бути затримка у передачі даних або їхнє кодування на певних ділянках маршрутів», – пропонують у РФ.

Раніше USM повідомляв, що Сили оборони уразили танкер «тіньового флоту» РФ у Чорному морі.

<https://usm.media/rosiya-planuye-obmezhiti-dostup-imo-do-danih-pro-ruh-ta-rozpiznavannya-suden/>

У «Нібулоні» оцінили вплив підвищення тарифів УЗ на логістику зерна

Підвищення вантажних тарифів «Укрзалізниці» на 30% може збільшити вартість доставки зерна з елеватора до порту на 3–4 долари за тонну.

Про це розповів директор із логістики «Нібулону» Сергій Калкутін, пише Elevatorist.

За його словами, для компаній, які працюють із великими обсягами, таке зростання означатиме суттєве збільшення загальних логістичних витрат.

У «Нібулоні» вважають, що основний фінансовий тягар від підвищення тарифів зрештою ляже на аграріїв. Додаткові витрати на перевезення будуть враховуватися під час формування закупівельних цін, що може зменшити ціну, яку виробник отримає за зерно.

Також зміна вартості перевезень може вплинути на логістичні рішення компаній. Учасники ринку переглядатимуть маршрути та шукатимуть можливості для оптимізації витрат там, де це буде економічно доцільно.

Водночас у «Нібулоні» зазначають, що для оцінки доцільності підвищення тарифів потрібна повна інформація про фінансовий стан «Укрзалізниці», структуру її витрат та економічне обґрунтування такого рішення.

«Без цих даних важко однозначно сказати, наскільки цей крок є економічно неминучим. Водночас для аграрного сектору будь-яке суттєве підвищення вартості перевезень означає додатковий тиск на економіку виробництва», – додав Калкутін.

Нагадаємо, раніше також декілька асоціацій виступили проти підвищення тарифів, зокрема УКАБ та ЕВА.

<https://usm.media/u-nibuloni-oczinili-vpliv-pidvishhennya-tarifiv-uz-na-logistiku-zerna/>
